

Huvudman

Hässleholms kommun
kommunen@hassleholm.se

Beslut

Datum 2025-05-09

Dnr SI 2024:9070

Sida 1 (21)

Ärendet

Tillsyn av ange skolform Linnéskolan F-9 i Hässleholms kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Hässleholms kommun att senast den **10 november 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande arbetet med utredning av frånvaro, extra anpassningar, särskilt stöd, studiehandledning på modersmålet samt dokumentation i betygskatalog. betyg och betygskatalog. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Hässleholms kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Hässleholms kommun ska vidta följande åtgärder

Utredning av frånvaro

1. Se till att rektorn om en elev har upprepade eller längre frånvaro, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, ser till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. (7 kap. 19 a § skollagen).

Extra anpassningar

1. Se till att vid minst ett tillfälle innan den 27 oktober 2025 informera samtliga lärare, inklusive vikarier och nyanställda lärare, om skollagens bestämmelser om extra anpassningar. Detta innebär även att se till att all personal som undervisar på skolan har information om vilka elever som är i behov av extra anpassningar och vilka extra anpassningar eleverna har behov av. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur informationen har

förmedlats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (2 kap. 34 § andra stycket samt 3 kap. 5 § skollagen).

2. Se till att de elever som av lärare har identifierats vara i behov av extra anpassningar ges sådant stöd inom ramen för den ordinarie undervisningen (3 kap. 5 § skollagen).

Särskilt stöd

1. Se till att om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, anmäls detta till rektorn (3 kap. 7 § skollagen)
2. Se till att det av ett åtgärdsprogram framgår det faktiska behov av särskilt stöd som en utredning visar att en elev har och de åtgärder som enligt utredningen behövs för att tillgodose detta behov. (3 kap. 9 § skollagen).
3. Se till att elever ges det särskilda stöd som är beslutat i elevernas åtgärdsprogram. Detta innebär att elever, som enligt åtgärdsprogram ska ges särskilt stöd av resursperson eller speciallärare, ges detta stöd (3 kap. 9 – 10 §§ skollagen).

Studiehandledning på modersmålet

1. Se till att de elever som har bedömts vara i behov av studiehandledning på modersmålet i serbiska, ukrainska och arabiska ges sådant stöd. Detta innebär att elever med identifierade behov av studiehandledning på modersmålet ges sådant stöd i de ämnen där behov finns och att elevernas behov styr i vilken omfattning studiehandledning ges. (5 kap. 4 § skolförordningen [2011:185]).

Dokumentation i betygskatalog

1. Se till att beslut om betyg dokumenteras i en betygskatalog (Av 6 kap. 10 § skolförordningen).
2. Se till att den eller de som beslutar om ett betyg daterar uppgiften i betygskatalog och förser uppgiften med egenhändig signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas

under elektroniskt (7 § Skolverkets föreskrift om betygskatalog (SKOLFS 2011:123).

3. Se till att ett betyg som innehåller en uppenbar oriktighet till följd av ett skrivfel eller liknande förbiseende rättas av rektorn samt att om den eller de som har fattat ett beslut om betyg finner att beslutet är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning, ändrar denne eller dessa beslutet, om det kan ske snabbt och enkelt. En sådan ändring får inte innebära att betyget sänks (3 kap. 19 och 20 §§ skollagen).
4. Se till att rättelser och ändringar anges i betygskatalogen. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Rättelser och ändringar ska dateras och signeras på samma sätt som anges i 7 § (15 § Skolverkets föreskrift om betygskatalog).

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen Hässleholms kommun en anmärkning avseende brister rörande extra studietid. Hässleholms kommun ska senast den **10 november 2025** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser särskild undervisningsgrupp (SUG), modersmålsundervisning, individuella studieplaner för nyanlända elever mottagna på högstadiet, det åtgärdande arbetet för att skapa trygghet och förhindra kränkande behandling samt beslut om betyg.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:9070) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2025 inlett en tillsyn av Linnéskolan F-9 i Hässleholms kommun. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Linnéskolan årskurs 4–9 följer gällande bestämmelser om särskild undervisningsgrupp, extra studietid, modersmålsundervisning, studiehandledning på modersmålet, individuella studieplaner för nyanlända elever mottagna på högstadiet, utredning av frånvaro, extra anpassningar, särskilt stöd, åtgärdande arbetet för att skapa trygghet och förhindra kränkande behandling, beslut om betyg samt dokumentation i betygskatalog.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, elevassistenter, personal i elevhälsan och rektorn mellan den 18 mars 2025 och 20 mars 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. upprättade individuella studieplaner för nyanlända elever som tagits emot på högstadiet samt aktuella åtgärdsprogram för elever i särskild undervisningsgrupp. Huvudmannen har i inkomna synpunkter den 17 april 2025 yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Utredning av frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inkommen dokumentation samt av intervjuer med lärare och rektorn framgår att rektorn inte alltid ser till att det startas en utredning om en elev har upprepade eller längre frånvaro.

Flera lärare säger att de regelbundet kan få information från EHT om hur det kommer sig att elever inte är i skolan, men att de inte känner till något formellt utredningsförfarande. Inte heller vet de om elever med väldigt hög frånvaro blivit utredda av EHT, då de inte får någon återkoppling om vilka åtgärder som planerats för att komma till rätta med den höga frånvaron så att eleven återgår till skolan. Av intervjuer med lärare på mellan- och högstadiet framgår att de vid varje årskursmöte tittar på sammanställningar över elevernas frånvaro. Flera lärare säger att mentorn kontaktar elevens vårdnadshavare enligt skolans rutin för att undersöka om frånvaron är skolrelaterad och om de på något vis kan göra något för att underlätta elevens tillbakagång till skolan. Flera lärare säger att om en elevs frånvaro överstiger 20 procent så bestäms det vid årskursmötet att elevhälsoteamet (EHT) ska ta över ärendet, men att de inte vet vad som då fortsatt händer.

Representanter för elevhälsan säger att det för årskurserna 4–6 är elevens mentor som ska utreda frånvaro, men att det inte är tydligt vem som ska utreda och inte heller hur det säkerställs att en utredning blivit gjord. De säger vidare att det som framkommer och dokumenteras på årskursmöten om frånvaro inte är detsamma som en frånvaroutredning, då sådana är mer komplexa. Representanterna uppger också att när det gäller frånvaroutredningar på högstadiet så har det hamnat på mentorerna att utreda och att detta inte fungerar väl.

Rektorn säger att den otydlighet som finns avseende vem som ska utreda frånvaro, kan vara en anledning till att alla elever med omfattande frånvaro inte utreds, i de fall där skolan inte vet anledningen till frånvaron. Rektorn säger att det finns skillnader mellan olika stadier i fråga om vem som har utredningsansvar och att vem som har detta ansvar inte är uttalat på mellan- och högstadiet. Det kan vara antingen kurator eller mentor som ska göra en sådan utredning. Rektorn säger att det behöver bli tydligare kring uppföljning av frånvaron, även om frånvaro finns med som en punkt på samtliga årskursmöten. Rektorn skriver i kommentar till tjänsteanteckningen att de har lyft till huvudmannen att själva förfarandet med anmälan och utredningar behöver bli tydligare.

Av inkommen dokumentation framgår att det på skolan har genomförts 23 frånvaroutredningar under de senaste 12 månaderna. På fråga om hur det kommer sig att inte fler elevers frånvaro utretts, då 69 elever i årskurserna 4–9 hade en frånvaro över 20 procent under den perioden, säger rektorn att det för de flesta elever finns skäl till att frånvaron inte utreds, om de vet varför eleven varit frånvarande eller om en elev varit sjuk.

Rättslig reglering

Av 7 kap. 19 a § skollagen framgår att om en elev har upprepad eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. Vidare framgår att utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Det framgår även att rektorn ska se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen, när en utredning om en elevs frånvaro har inletts.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att utreda elevers frånvaro. Skolinspektionens utredning visar att rektorn inte alltid ser till att det startas en utredning om en elev har upprepad eller längre frånvaro.

Extra anpassningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av flera intervjugrupper framgår att elever inte får de extra anpassningar som de behöver. Lärare säger att alla elever inte får de extra anpassningar som de behöver. Lärare på mellanstadiet säger till exempel att det inte finns möjlighet att ge alla elever de individuella extra anpassningar de är i behov av i ämnet svenska som andraspråk. Flera lärare på mellanstadiet säger vidare att det finns elever i behov av extra anpassningar i form av mer vuxenstöd i skolarbetet och en lärare säger att hen upplever svårigheter att tillgodose behoven av extra anpassningar till alla elever som behöver göra prov muntligt. Vidare säger lärare att anledningen till att elever inte får de extra anpassningar som de behöver är kopplat till att det inte finns någon samlad dokumentation om vilka extra anpassningar eleverna ska ges.

Att alla elever inte får extra anpassningar på grund av att de inte dokumenteras bekräftas av elevhälsorepresentanter som säger att det är upp till varje lärare att hålla reda på de extra anpassningarna och att det inte finns någon tydlighet om hur de extra anpassningarna ska utvärderas. Flera representanter för elevhälsan säger även att elever på både mellanstadiet och högstadiet inte får de extra anpassningar som de har behov av i alla ämnen. Det finns exempel på att elever inte får rätt extra anpassningar i alla ämnen beroende på att det inte råder någon samsyn kring hur och vilka extra anpassningar som ska ges till vilken elev.

På fråga till rektorn om alla elever får de extra anpassningar som de behöver svarar rektorn nej. Rektorn uppger att det till följd av problem

kring samordningen av dokumentation och uppföljning av de extra anpassningarna finns en absolut risk att elever inte får de extra anpassningar som de behöver i alla ämnen.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Vidare framgår det av 2 kap. 7 § samma lag att om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt ovanstående, ska detta anmälas till rektorn.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med extra anpassningar på Linnéskolan. Skolinspektionens utredning visar att alla elever som är i behov av extra anpassningar inte får sådana inom ramen för den ordinarie undervisningen. Av intervjuer med såväl lärare som elevhälsopersonal och rektorn framgår att eleverna inte får de extra anpassningar de är i behov av då avsaknaden av en samlad dokumentation leder till att lärarna inte har en samsyn eller kännedom kring vilka extra anpassningar eleverna ska ha.

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Anmälan och utredning av behov av särskilt stöd

Alla intervjuade lärare säger att anmälan om utredning för särskilt stöd går till på olika sätt beroende på årskurs. Flera lärare säger att de kommer överens med specialläraren om vad de kan göra för åtgärder och sedan provar direkt med en insats som de tror fungerar, medan lärare i andra årskurser först måste lämna in en anmälan och det görs inga insatser om det inte först kommit in ett ärende. En lärare säger att de använder en blankett för att anmäla om behov av utredning för särskilt stöd. På fråga vad som krävs för att det ska anses vara en anmälan om utredning för

särskilt stöd och om lärarna alltid använder en blankett svarar flera lärare att det är olika för olika årskurser. Lärarna berättar att det är en ny organisation inom EHT för att det ska gå snabbare att få till insatser men att den ännu inte satt sig riktigt. Lärare för årskurs 9 säger att de pratar med specialläraren men att det nog inte räknas som anmälan utan att det kan vara specialläraren som gör anmälan om det behövs. På fråga om alla elever anmäls för behov av utredning för särskilt stöd svarar lärarna att de har bra koll på mentorsnivå men om elever har hög frånvaro kan det vara en anledning till att en elevs behov av att utreda behov av särskilt stöd inte har anmälts.

Flera representanter för elevhälsan säger att det saknas tydlighet kring hur lärarna ska anmäla om utredning för särskilt stöd och att lärare i olika årskurser gör anmälan på olika sätt genom olika kanaler, eftersom ett gemensamt förfaringssätt inte är praktiskt förankrat. En representant säger att hen på grund av otydligheterna själv lyfter elever i eventuellt behov av utredning till EHT och en annan representant säger att hen själv fyller i en anmälningsblankett efter att ha hört lärares resonemang kring en elev.

Rektorn säger att lärarna egentligen ska fylla i ett dokument på nätet som är anmälan om utredning för särskilt stöd till EHT eller göra en anmälan på årskursmöte. Rektorn bekräftar att de har reviderat förfarandet med anmälan om utredning för särskilt stöd och att det finns skillnader mellan årskurserna i hur lärarna uppfattar att anmälan ska gå till. Rektorn säger att en konsekvens av att lärarna gör på olika sätt kan vara att ärenden om elever som är i behov av utredning för särskilt stöd faller mellan stolarna. På fråga vad rektorns uppfattning är om huruvida lärarna anmäler om utredning för särskilt stöd om extra anpassningar inte är tillräckliga svarar rektorn att lärarna på lågstadiet utan tvekan anmäler men att det på andra stadier är otydligt vad som är en anmälan och att det därmed inte är säkert att det tas emot hos EHT som en anmälan om utredning för särskilt stöd. På fråga om hur många anmälningar om utredning för särskilt stöd som kommit in under innevarande läsår svarar rektorn att det inte går att säga säkert.

Däremot framkommer i intervjuer med rektorn, representanter för elevhälsan och lärare att en utredning av en elevs eventuella behov av särskilt stöd dock startas omgående efter att en anmälan inkommit.

Elevers behov av särskilt stöd i åtgärdsprogram

Av intervjuer framgår att det stöd som skrivs in i elevers åtgärdsprogram inte alltid motsvarar de behov som framkommit vid den pedagogiska utredningen. Flera lärare på mellanstadiet säger att vad gäller att verkligen ge det faktiska stöd som har framkommit vid den pedagogiska utredningen inte alltid blir av, då åtgärdsprogram i efterhand redigeras till att i stället spegla det specialpedagogiska stöd som skolan har möjlighet att ge. Även

flera lärare som undervisar i de särskilda undervisningsgrupperna säger att deras bild är att flera åtgärdsprogram utformas i enlighet med vilket stöd skolan kan ge, snarare än vad det faktiskt är för stöd som elever är i behov av.

Vidare säger flera representanter för elevhälsan att det stöd som de skriver in i elevers åtgärdsprogram utgår ifrån de faktiska förutsättningar och resurser som finns på skolan för att ge stöd, snarare än det stödbehov som utredningen visar att eleven har. En representant för elevhälsan säger att hen kommunicerat detta till skolledningen och säger att det är skolledningen som beslutat om arbetsfördelning och därmed också beslutar om de förändringar som detta leder till, avseende individuella stödinsatser.

Rektorn säger att hen inte alls känner igen det som personal beskriver, om att elever får stöd utifrån de förutsättningar som skolan har för att kunna ge stöd snarare än utifrån elevers behov och att det inte är någon information som tidigare framkommit.

Särskilt stöd i enlighet med åtgärdsprogram

Lärare berättar att flera elever inte fick sina behov av stöd tillgodosett föregående läsår, då specialläraren var upptagen med enskild undervisning. Vidare säger lärarna att det är på liknande vis nu, då en annan elev fått det mesta av speciallärarens stöd, vilket gör att andra elever som är i behov av enskilt stöd inte får det i den omfattning som framgår av åtgärdsprogram. Däremot säger såväl lärare som elevassistenter att de har möjligheter att ge övriga stödinsatser som framgår av elevers åtgärdsprogram.

En representant för elevhälsan säger att eftersom specialläraren på mellanstadiet inte kunnat göra alla de uppgifter som ålagts hen, så har hen inte haft möjlighet att ge allt det stöd som finns angivet i elevers åtgärdsprogram. Representanten säger även att den biträdande rektorn då har gett till svar att då får det bli så att dessa elever får mindre av det stöd som anges i åtgärdsprogrammen. Representanten berättar att specialläraren sedan förra terminen är upptagen med enskild undervisning av en elev och därför inte kan ge det stöd som andra elever har bedömts behöva och som anges i deras åtgärdsprogram. Flera elever har därför fått mindre stödinsatser, vid färre tillfällen och under mindre tid än vad som varit planerat. Representanten berättar vidare att det var på liknande sätt också föregående läsår, då specialpedagogen arbetade med enskild undervisning av en elev och att det då blev ännu färre stödtillfällen kvar till andra elever. Representanten säger att det handlar om mellan 10 till 15 elever under både föregående och innevarande läsår som inte fått sina behov av särskilt stöd tillgodosedda.

Rektorn säger att de har gjort om organisationen för att utöka möjligheterna till att ge enskilda undervisning och att specialpedagogen inte arbetade med insatser till enskilda elever under föregående läsår men gör det under det här läsåret. På fråga om elever får det stöd som de enligt åtgärdsprogram behöver svarar rektorn att eleverna får det under förutsättning att eleverna är i skolan men om de är frånvarande så får de inte det stöd som de ska ha. Rektorn säger att för årskurserna på låg- och mellanstadiet så är svaret ja och att de har behövt utöka förutsättningarna för att elever ska få sitt stöd, som enskilt stöd och elever som kan vara i särskild undervisningsgrupp men också med elevassistenter i klasser. På uppgifter om att lärare på mellanstadiet och representanter för elevhälsan uppgett att det finns elever som inte får det stöd som de enligt åtgärdsprogram behöver, därför att specialläraren varit upptagen med enskild undervisning med någon/några elever, säger rektorn att det nog finns olika åsikter om vad elever behöver. Rektorn säger vidare att åtgärdsprogram har följts upp och att man har gjort revideringar, men att det nog har blivit någon missuppfattning då de gjort revideringar därför att elever har utvecklats och att det är det som alltid är utgångspunkten. Rektorn säger att det har varit svårt för specialläraren att hinna med alla insatser men att uppgifter då har lagts över på andra.

Vidare framgår av inkommen dokumentation och vid tillsynsbesöket granskade åtgärdsprogram att det i åtgärdsprogrammen på skolan är angett elevens behov, åtgärder, omfattning, vem som är ansvarig samt tid för uppföljning. Det framgår också att eleverna och deras vårdnadshavare ges möjlighet att delta när åtgärdsprogram utarbetas.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 3 kap. 5 § skollagen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att en elevs behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Samråd ska ske med elevhälsan vid sådan utredning, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Av 3 kap. 9 § skollagen framgår att av ett åtgärdsprogram ska elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Vidare ska eleven och elevens vårdnadshavare ges möjlighet att delta när ett

åtgärdsprogram utarbetas. Av 3 kap. 10 § samma lag framgår att särskilt stöd ges i enlighet med en elevs beslutade åtgärdsprogram.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med särskilt stöd på Linnéskolan. Skolinspektionens utredning visar att lärare inte alltid anmäler till rektorn om utredning av behov av särskilt stöd då det är otydligt hur en sådan anmälan ska gå till och att lärare även kan anmäla på olika sätt. Otydligheten och olika anmälningsförfaranden leder till att en anmälan om utredning av särskilt stöd inte alltid heller uppfattas eller tas emot av rektorn och elevhälsan som en anmälan.

Skolinspektionen bedömer vidare att elever inte alltid ges det särskilda stöd som utredningen visat att de behöver. I intervjuer med lärare och elevhälsopersonal framkommer att de behov av särskilt stöd som eleverna enligt genomförda utredningar har och särskilda stödåtgärder som behövs för att tillgodose detta behov inte alltid skrivs in i elevernas åtgärdsprogram. Av intervjuerna framkommer att de åtgärder och insatser av stöd som framgår av åtgärdsprogram i stället grundar sig i vilka förutsättningar skolan har att ge stöd. Utredningen visar även att alla elever inte får det stöd som anges i deras åtgärdsprogram. Av intervjuer med såväl lärare som elevhälsopersonal framgår att flera elevers åtgärdsprogram innehåller särskilda stödinsatser så som enskilt stöd av elevassistent och/eller speciallärare och specialpedagog. Av intervjuer med såväl elevassistenter som elevhälsopersonal framgår att de inte alltid har möjlighet att ge eleverna det stöd som framgår i elevernas åtgärdsprogram då de återkommande är upptagna med andra elever eller andra arbetsuppgifter. Att rektorn uppger att alla elever ges det stöd som de enligt åtgärdsprogram ska ha föranleder ingen annan bedömning då de som är ansvariga för att genomföra stödinsatserna uppger att de inte har förutsättningar för att möta elevernas behov av stöd.

Vad gäller skyldigheten att rektorn ska se till att starta utredningar av de anmälningar som inkommit av utredningar av behov av särskilt stöd framkommer inte att verksamheten brutit mot bestämmelserna. Likaså framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav avseende att det av åtgärdsprogram ska framgå särskilt stöd, vem som är ansvarig för åtgärderna samt tid för uppföljning. Det framgår också att eleverna och deras vårdnadshavare getts möjlighet att delta när åtgärdsprogram utarbetas.

Studiehandledning på modersmålet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervjuer med rektorn, lärare och representanter för elevhälsan framkommer att elevers behov av studiehandledning på modersmålet kartläggs varje år. En representant från elevhälsan, benämnd SvA-samordnare, är särskilt ansvarig för kartläggningarna och tilldelning av studiehandledning på modersmålet. SvA-samordnaren berättar i intervju att kommunens modersmålsenhet tilldelar studiehandledning och att skolan får sin andel i ett visst språk oavsett när under veckan som det egentligen behövs. Hen säger att det också kan innebära att skolan inte får fördelat sig så mycket studiehandledning som behövs, utan att skolan i stället blir tilldelad en begränsad tid. SvA-samordnaren säger att studiehandledning kan ges under lektionstid men även under den extra studietiden och utanför ordinarie lektionstider. På fråga om tiden som eleverna blir tilldelade motsvarar behoven av studiehandledning svarar SvA-samordnaren nej.

I intervjuer uppger lärare, SvA-samordnaren och rektorn att två på högstadiet mottagna elever i årskurs 7 som behöver studiehandledning i serbiska inte får studiehandledning i den utsträckning de behöver därför att studiehandledaren ofta varit sjukfrånvarande. Vidare säger flera lärare att fyra elever i årskurs 7 inte får studiehandledning i ukrainska som tillgodoser elevernas behov. SvA-samordnaren säger att den tid som skolan kan erbjuda dessa elever innebär att eleverna endast kan ges studiehandledning i SO- och NO- ämnena samt svenska och matematik samt även viss tid efter lektionstid dit elever kan ta med sig uppgifter och fråga om hjälp. Rektorn säger emellertid att det inte kommit fram information till skolledningen om att dessa fyra elever i årskurs 7 behöver mer studiehandledning på ukrainska, men att det har framkommit att det finns annat stödbehov för någon av de eleverna. Slutligen framkommer att en lärare i ett praktisk-estetiskt ämne har två elever på mellanstadiet som i vissa teoretiska moment är i behov av studiehandledning på modersmålet arabiska. Flera lärare på mellanstadiet säger att inga elever har studiehandledning på modersmål i något av de praktiskt-estetiska ämnena även om de har behov av det. Lärare kan i samband med ett teoretiskt inslag eller prov, till exempel i ett praktisk-estetiskt ämne, eventuellt få låna in studiehandledare från andra skolor, men detta går inte alltid att tillse.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 4 § skolförordningen framgår att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

Av 3 kap. 12 § skollagen framgår att en nyanländ elev, som har tagits emot i högstadiet i grundskolan och vars kunskaper har bedömts, ska ges studiehandledning på modersmålet om det inte är uppenbart obehövligt.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns elever på Linnéskolan, varav några nyligen mottagna på högstadiet, som inte erbjuds studiehandledning på modersmålet i den omfattning som de är i behov av. Utredningen visar att huvudmannens tilldelning av studiehandledning på modersmålet utgår från en fastställd andel timmar av studiehandledning och därför inte utgår från de kartlagda behoven av studiehandledning. Detta medför att eleverna inte ges studiehandledning i tillräcklig omfattning i språken serbiska, ukrainska och arabiska. Utredningen visar vidare att det inte alltid finns studiehandledare att tillgå samt att studiehandledning på modersmålet inte ges i alla ämnen där elever har behov av det.

Dokumentation i betygskatalog och beslut om betyg

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Signering av betygskatalog

Av betygskataloger för läsåret 2024 framgår att har en olegitimerad lärare ensamt signerat betyg i fyra olika ämnen för elever i årskurs 9. En lärare säger att om den undervisande läraren är olegitimerad så är det tillsammans med den legitimerade läraren som varit involverad i betygssättningen som hen signerar betygskatalog. Läraren säger vidare att om detta inte framgår av betygskatalogen, så framgår det däremot av den försäkran som den legitimerade läraren skriver under, om att hen vidimerar sin delaktighet i den olegitimerade lärarens betygssättning. Rektorn berättar att det finns en sådan blankett, beslutad av huvudmannen, som den legitimerade läraren fyller i, med en försäkran om att hen har deltagit i betygssättningen. Rektorn säger att den legitimerade läraren ändå ska signera i betygskatalogen. Rektorn säger att i de fall det förekommer i betygskatalogen att en olegitimerad lärare ensamt har signerat betyg, så har den legitimerade läraren som satt betyget tillsammans med den olegitimerade läraren missat att signera i betygskatalogen.

Ändring och rättelse av betyg

Vidare framgår av betygskatalogerna att 17 betyg har justerats. Det framgår inte om dessa justeringar är rättelser eller ändringar och justeringarna är inte heller daterade. I intervju med lärare framgår att om lärare upptäcker fel i betygskatalogen, så ska de enligt instruktionerna stryka över betyget som står och skriva dit det rätta betyget och sedan signera. Lärare säger att det då både kan vara fråga om en felskrivning eller en ändring av betyg, men att detta inte framgår av betygskatalogen. En lärare säger att hen har gjort sådana justeringar, men att hen då inte har skrivit in varför justeringen är gjord. Rektorn säger att om lärare behöver justera ett betyg,

så behöver de prata med hen, eftersom de behöver motivera vad en justering beror på. Rektorn säger att detta muntliga förfaringssätt har ersatt det tidigare, om att skriva anledningen direkt i betygskatalogen, då detta fick som konsekvens att lärare skrev missvisande kommentarer. Rektorn säger att den vanligaste anledningen till att betyg justeras inte är att betyg omvärderas mellan betygssättning och signering, utan att det blivit felregistrerat, eftersom betyget förs in i ett digitalt system där elevernas namn kan ligga i en annan ordning än i det andra digitala system som lärarna vanligen använder.

Beslut om betyg

Av intervjuer med lärare och rektorn framkommer dock att det är den lärare som undervisar eleverna som också är den som beslutar om elevernas betyg. Ifall läraren är olegitimerad beslutar denne om betyg tillsammans med en legitimerad lärare. Av intervjuer med lärare och rektorn framgår också att de lärare som befinner sig i SUG samråder med de klasslärare och ämneslärare i bedömningen inför betygssättning, men att de är den ansvarige läraren som ensamt beslutar om elevens betyg. Alla elevassistenter säger att de inte är involverade i betygssättningen av eleverna i särskild undervisningsgrupp.

Rättslig reglering

Av 6 kap. 10 § skolförordningen framgår att beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog och att rektorn ansvarar för att betygskatalog förs.

Av 3 kap. 16 § skollagen framgår att betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad.

Enligt 7 § Skolverkets föreskrift om betygskatalog framgår att den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalog och förse uppgiften med egenhändig signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt.

Av 3 kap. 19 och 20 §§ skollagen framgår att ett betyg som innehåller en uppenbar oriktighet till följd av ett skrivfel eller liknande förbiseende får rättas av rektorn samt att om den eller de som har fattat ett beslut om betyg finner att beslutet är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning, ska denne eller dessa ändra beslutet, om det kan ske snabbt och enkelt. En sådan ändring får inte innebära att betyget sänks.

Enligt 15 § Skolverkets föreskrift om betygskatalog framgår att rättelser och ändringar ska anges i betygskatalogen. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Rättelser och ändringar ska dateras och signeras på samma sätt som anges i 7 §.

Av 3 kap. 16 § skollagen framgår att betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i hur beslutade betyg dokumenteras i betygskatalog på skolan. Skolinspektionens utredning visar att olegitimerad lärare ensamt har signerat betyg som beslutats i samråd med en legitimerad kollega. Vidare framgår att det inte är tydliggjort om justeringar av betyg är fråga om rättelser eller ändringar. Vad gäller skyldigheten att betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Hässleholms kommuns verksamhet vid Linnéskolan F-9 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller frånvaro, extra anpassningar, särskilt stöd, studiehandledning på modersmålet och dokumentation i betygskatalog. Det finns därför skäl att förelägga Hässleholms kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning

Extra studietid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens inskickad dokumentation, intervjuer med elever, lärare och rektorn framgår att inte alla elever erbjuds två timmars extra studietid i veckan. Av scheman för elever i årkurs 8 framgår att det endast är en timmes extra studietid utlagd. Elever, lärare och rektorn bekräftar att det

endast är en timmes extra studietid som finns tillgänglig för dessa elever. Lärare säger att det är schematekniska svårigheter som gör att elever i årskurs 8 endast erbjuds en timmes extra studietid i veckan, men att de skulle behöva mer. Rektorn säger att alla elever i årskurserna 4–9 inte erbjuds extra studietid om minst två timmar per vecka, vilket bland annat är kopplat till skolskjuts. Rektorn säger vidare att de arbetar för att få in en timme till i schemat till nästa termin. I intervjuerna säger elever, lärare och rektorn att det för övriga elever i årskurserna 4–9 finns två timmars extra studietid utlagd i schema, vilket styrks av den inskickade dokumentationen.

Vidare framgår att det inte är frivilligt för alla elever i årskurserna 4–9 att delta i undervisningen som ges i form av extra studietid. Alla elever på högstadiet som intervjuats säger att den extra studietiden inte är frivillig för dem, utan att de ska gå till, vad skolan kallar, "läxhjälpen" och att lärarna där tar närvaro. Flera lärare på högstadiet säger att de inte kommunicerar till eleverna att deltagande i den extra studietiden är frivillig, utan de tycker att det är bra att eleverna deltar. Elever på mellanstadiet säger däremot att det är frivilligt att delta i den extra studietiden, om inte vårdnadshavare överenskommit med läraren om att en elev ska delta. Flera lärare på mellanstadiet bekräftar att de i samråd med vårdnadshavare ibland kan uppmuntra elever till att delta i den extra studietiden och att elever även kan delta i den extra studietiden som en extra anpassning eller att det är inskrivet i åtgärdsprogram. Flera lärare på mellanstadiet säger vidare att det i övrigt är frivilligt för eleverna att delta.

Rektorn bekräftar att de inte kommunicerar frivilligheten för eleverna på högstadiet och att de behöver bli bättre på att göra det, men att det kommunicerat på ett annat sätt för elever i årskurs 4–6 så är, eftersom studietiden där ligger i slutet av skoldagen. Rektorn säger att bakgrunden är att de införde läxhjälp för fem eller sex år sedan och att det har varit ett positivt mottagande från elever och vårdnadshavare och sedan övergick denna tid till extra studietid.

Rättslig reglering

Av 10 kap. 5a § skollagen framgår att elever i årskurs 4–9 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid i en omfattning av minst två timmar per vecka och att undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen vid den skolenhet eleven tillhör.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans erbjudande till samtliga elever i årskurserna 4–9 att få delta i undervisning i form av extra studietid minst två timmar per vecka. Utredningen visar att elever i årskurs 8 enbart erbjuds en timmes extra studietid i veckan.

Vidare bedömer Skolinspektionen att det är en brist att det inte är frivilligt för elever i årskurserna 7–9 att delta i den extra studietiden. Utredningen visar att elever på högstadiet har närvaroplikt på den extra studietiden och att lärare väljer att inte berätta för dem att det är frivilligt att delta.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen.

Hässleholms kommuns verksamhet vid Linnéskolan F-9 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller extra studietid. Utredningen visar dock att elever på mellanstadiet erbjuds extra studietid i en omfattning om minst två timmar per vecka. Utredningen visar vidare att frivilligheten kommuniceras till merparten av eleverna på skolan och att rektorn i intervju uppger att de även ska kommunicera frivilligheten på liknande sätt även till elever på högstadiet. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristerna som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela ange Hässleholms kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Särskild undervisningsgrupp

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Läroledad undervisning

På skolan finns tre särskilda undervisningsgrupper för vardera stadium. Av intervju med rektorn, lärare i SUG i årskurserna 1–9, elever och elevassistenter framgår att det i varje SUG alltid finns en lärare tillgänglig för eleverna, som håller i deras undervisning. Lärare i SUG, klasslärare och ämneslärare på skolan säger att de samarbetar kring undervisningen av eleverna. De har en gemensam digital plattform där lärarna som undervisar i den klass som en elev i särskild undervisningsgrupp tillhör lägger upp det material de undervisar kring. Detta innehåll modellerar och strukturerar de lärare som undervisar eleverna i SUG för att anpassa det utifrån de behov som framgår av respektive elevs åtgärdsprogram. Flera lärare säger att elevassistenter är involverade i undervisningen som stöd och hjälp till

eleverna när läraren i SUG uppehåller sig med någon annan elev. och Vidare säger såväl rektorn som lärarna och elevassistenterna att det stöd som elevassistenter ger utgår från vad lärare har planerat vad eleverna ska göra.

Beslut om särskild undervisningsgrupp

Av inskickad dokumentation och av Skolinspektionen granskade åtgärdsprogram samt i intervju med lärare i SUG och representanter för elevhälsan framgår att det är rektorn som fattar beslut om särskild undervisningsgrupp, enskild undervisning och anpassad studiegång.

Rättslig reglering

Av 1 kap. 3 § samt av 2 kap. 15 § skollagen framgår att en legitimerad lärare eller förskollärare har ansvar för de processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till denna lag och som syftar till utveckling och lärande genom att elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden.

Av 3 kap. 9, 11 och 12 §§ framgår att om det finns särskilda skäl, får ett av rektorn fattat beslut för en elev i grundskolan innebära att särskilt stöd ska ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till. Vidare framgår att Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut enligt 7 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Modersmålsundervisning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervju med elever framgår att de får information varje läsår om att det går att få modersmålsundervisning och att de sedan får fylla i en blankett om de önskar sådan. Vidare framgår av vad elever berättar samt av inskickad information att det på skolan anordnas modersmålsundervisning i albanska, arabiska, bosniska, dari, farsi, engelska, kurdiska, persiska, polska, rumänska, serbiska, tigrinja, ukrainska, vietnamesiska och tyska. Rektorn säger att elever erbjuds modersmålsundervisning både som språkval och utanför den ordinarie undervisningen. Rektorn säger vidare

att modersmålsundervisning inte ges på azerbajdzjanska, bulgariska och turkiska eftersom det inte finns tillräckligt många elever i kommunen som önskar modersmålsundervisning i de språken.

Rättslig reglering

Av 10 kap.7 § skollagen framgår att en elev som har en vårdnadshavare med ett annat modersmål än svenska ska erbjudas modersmålsundervisning i detta språk om språket är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet, och om eleven har grundläggande kunskaper i språket.

Av 5 kap. 7 och 8 §§ skolförordningen framgår vidare att rektorn beslutar om en elevs modersmålsundervisning som i grundskolan får anordnas som språkval, inom ramen för skolans val eller utanför den garanterade undervisningstiden.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Individuella studieplaner för nyanlända elever mottagna på högstadiet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervju med rektorn och representanter för elevhälsan framgår att fyra elever har tagits emot som nyanlända på högstadiet och att dessa elever har individuella studieplaner. Av de vid besöket granskade fyra individuella studieplanerna framgår att dessa innehåller uppgifter om utbildningens huvudsakliga innehåll och planerade stödåtgärder samt beskriver hur eleven ska uppnå behörighet till gymnasieskolans nationella program utifrån elevens mål. Det framgår även när den individuella studieplanen ska följas upp.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 12 g § skollagen framgår att för en nyanländ elev som har tagits emot inom skolväsendet i högstadiet i grundskolan och vars kunskaper har bedömts enligt 12 c §, ska en individuell studieplan upprättas senast inom två månader från mottagandet. Studieplanen ska vara långsiktig och beskriva hur eleven ska uppnå behörighet till gymnasieskolans nationella program utifrån elevens mål. Den ska innehålla uppgifter om utbildningens huvudsakliga innehåll och planerade stödåtgärder. Studieplanen ska

revideras löpande utifrån de bedömningar som görs av elevens ämneskunskaper.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Åtgärdande arbete för att skapa trygghet och förhindra kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever och lärare på mellanstadiet, representanter för elevhälsan, elevassistenter och rektorn framkommer att skolans personal alla agerar för att motverka att elever utsätts för kränkande behandling. De intervjuade berättar alla hur personal ingriper vid konflikter och reagerar vid taskiga kommentarer och att de ofta kontaktar elevernas vårdnadshavare om det inträffade. Några elever uttrycker att det trots detta inte sker någon förändring i vissa fall. Detta är något som rektorn säger sig känna till och lärare säger kan bero på att ibland kommer vissa konflikter tillbaka även när de verkar ha varit lösta och det lugnat sig, men så blossar de upp igen.

I intervju med flera elever på mellanstadiet framgår att när det sker slagsmål eller kränkningar av diskriminerande inslag så blir skolledningen informerad. Av intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan och elevassistenter framgår att några av dem är osäkra på om all personal verkligen anmäler vad som kan vara kränkande behandling. De säger att det kan vara så då anmälningsförfarandet är både otydligt och något omständligt. Emellertid säger flera lärare och elevassistenter att de anmäler om en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling och ger exempel på att de under innevarande läsår gjort en eller flera sådan anmälningar. Rektorn säger att personal som uppfattar det som att en elev kan ha blivit kränkt ska anmäla oavsett om eleven själv uttrycker att hen blivit kränkt, eftersom en elev kanske inte själv uppfattar det inträffade som en kränkning eller vet inte vad en kränkning är. Av till Skolinspektionen inkommen dokumentation framgår att under perioden 240201–250131 inkom 117 anmälningar kring kränkande behandling till rektorn.

Rättslig reglering

Av 1 kap. 5 § skollagen framgår att var och en som verkar inom utbildningen aktivt ska motverka alla former av kränkande behandling. Av

6 kap. 5 § samma lag framgår att huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i skollagens kapitel om åtgärder mot kränkande behandling, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget. Vidare framgår av 6 kap. 10 § skollagen att en lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Hässleholms kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller ange området som bedömts. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Carolin Levinsson

Beslutsfattare
Signerat av: Carolin Levinsson

X Johan Bohman

Föredragande
Signerat av: Johan Bohman

I ärendets slutliga handläggning har även utredarna Therése Mineur, Douglas Rinaldo och Kerstin Martinsson medverkat.